

M. N. MŰVELŐDÉSI KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Növendéknaptó
1897. évi 926. sz.

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:		Hirdetések:	A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Égész évre	4 frt.	2 hasábos petitors egyszeri hirdetésnél 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr.	Előfizetési pénzek Darnay Kálmánhoz, a kiadóhivatal főnökéhez küldendők.
Fél évre	2 frt.	Hirdetések és díjak Horvát Gábor nyomdájába küldendők.	Kéziratokat nem küldünk vissza.
Negyed évre	1 frt.		
Egyes szám ára 10 kr.			

Előfizetési felhívás.

As egyes városok és vidékek társadalmi, kulturális, gazdasági, ipari és kereskedelmi életének ma már egyik nélkülözhetetlen tényezője a sajtó, melynek hivatása, hogy a fölmerülő kérdések iránt érdeklődést keltsen, a közönséget buzdítsa, hogy egyesült erővel, lankadallan tevékenységgel munkálkodjék a közérdekek megoldásán és előbbre vitelén.

Bizonyára nem csak az alulírottak, hanem az egész közönség sajnósan érzi, hogy városunknak és vidékünknek a közélet és organumát nélkülöznie kell. Azért meggyőződésünk, hogy a közönség általános óhajának tettünk eleget, midőn mozgalmat indítottunk, hogy városunk és vidéke ismét rendelkezés lappal, mely még egyrészt a társadalmi élet tükrölésének híj tolmácsa, másrészt a közönség mindennemű érdekének gondos és ügybuzgó munkása less.

Lépésünk a kívánt sikerre vezetett, mert ime megindult „Sümege és Vidéke” című városunk és vidékünk lapja. — Szerkesztőjeül Elis Károly urat nyertük meg, a kiadásra pedig alulírt lapbizottságot vállalkozott.

Résünkről teljes készséggel vállaltuk el a lap kiadását, mert meggyőződésünk, hogy ezzel városunk és vidékünk érdekeinek tesszünk szolgálatot. Tettük ezt ama meggyőződésben, hogy a tisztelt közönség mellényolni fogja igyekezetünket s teljes erkölcsi és anyagi támogatásával fog mellénk sorakozni, hogy a lap fennállását és virágzását egyesült erővel biztosítsuk. A lap tisztán és pártatlanul a köztgy érdekeit fogja a legőszintűbben és leghívebben szolgálni, melyből minden személyes vagy csoport érdek egyszer s mindenkorra ki less zárva. A lap kiadásából esetleg fennmaradó összeget a lapbizottság által meghatározandó nemzeti irod. célra fogjuk fordítani.

E tudatban kérjük a tisztelt közönséget, saiveskedjék az előfizetés összegét a kiadóhivatalhoz, Darnay Kálmánhoz Sümegebe küldeni.

Midőn városunk és vidékünk közérdeke ügyét még egyszer a tisztelt közönség meleg pártfogásába ajánljuk, maradtunk

Sümege, 1897. évi márcs. hó 15 én.

Tisztelettel

dr. Lukonich Gábor, Eisner Zsigmond, dr. Kellomen Károly, Epstein Vilmos A., Bödis Máttyás, dr. Bárdó György, dr. Fischer Igudé, Takács Zsigmond, Barkóczi Károly, Hladny János, dr. Fenway Géza, Sümegei Tivadár, dr. Székely Albert, Darnay Kálmán, dr. Rechnitser Jozsef.

Feltámadott.

Mely sajnálkozás érzete fogott el bennünket, mikor tudomásunkra esett, hogy a „Sümege-Szent Grót” e kintinön szerkesztett, nemes irányu és kellemesen szórakoztató lap rövid megafutás után a mult évben megszűnt.

Mintha egy kedves, meghitt házi barátot veszítettünk volna, ki ismervén vágyainkat, reményeinket, izlésünket és helyzetünket, bizalmas közelbe ferközött szívünkhöz; s mikor már nélkülözhetlenné vált, elhagyni volt kénytelen bennünket.

Annál kellemesebb és örömteljesebbnek kellett tehát meglepetésünknek lenni, mikor arról értesültünk, hogy a siratot jó barát nem halt meg, vagy ha meghalt, feltámadott.

Üdvözöljük és a legmelegebb elismeréssel adózunk Sümege azon jeles fiainak, kik magasabb álláspontra helyezkedve, alkotókészségükkel lehetővé tették a lap megjelenését. Belátták, hogy a megye egyik legértelmesebb vidékének és a megye központjának okvetlenül szüksége van egy közlönyre, mely a hazaszeretetet, az erkölcsöt, hitéletet ápolja; társadalmi kérdések tapintatos megbeszélése által a társadalmi, gazdasági kereskedelmi és ipari ügyekben élénk eszmecserét indítson és azt vezesse, s hogy végre a járás közelebbi viszonyai, helyzete, szükségletei és óhajairól, egy a közérdeke napiesemények felől a közönséget tájékoztassa.

Ha, — a miről nem is kételkedem, a tisztelt szerkesztő ur szívesen látja lapjában a nem hivatásos írókat is, s ha a művelt társadalom minden rendű tagjai eszméikkel, tapasztalataikkal, szakközelvényekkel hozzájárulnak a lap szellemi részé megalkotásához; úgy a feltámadott lap szebb jövőnek nézhet elébe. Pap, biró, orvos, ügyvéd, az érdemes körjegyző, a jeles tanári karnak nagy műveltségű tagjai, gazda, gyáros, kereskedő, iparos és szaktudós közleményei — a hivatásos írók hímesebb képeivel tarkítva és a szerkesztő ügyes kezeivel beállítva: legélénkebb mozaik képet fognak alkotni.

De, ha így fellendül is Sümege a szellemi élet, még csak fél eredményt ér.

Kölcsy Ferenc emlékezete.*)

A Sümege és Vidéke eredeti tárcája.

Írta: Darnay Kálmán.

Tolong a nép Nagy-Károly fellobogózott utcáin, a nép ajkán feltámad egy nagy név, mely régen be van írva irodalmunk halhatatlansáinak arany könyvébe.

Botjára nehezkedve ballag egy jó öreg Cseke körül a poros országuton Nagy-Károly felé. A kögyelet zárandokutját járja, talán most utoljára életében, hogy odatűzhesse az új szobor talpazata mellé azt az alig zöldelő faágat, melynek bimbóit Kölcsy porladozó hamvai fakasztották virággá. A jó öreg haja ősz, arcán barázdákat vágott a nyolcvanöt év, lába ingadozik a nagy idő terhe alatt, csak lelke ifju még, megfiatalították azt a letűnt nagy idők szép emlékei.

Régen volt, még tojarcu ifju korában, mikor mint diák dobogó szívvel hallgatta a pozsonyi diéta lánglelkű szónokát, Kölcsy Ferencet, midőn olöször emelt szót, hogy törvényeinket és a feliratokat magyar nyelvön szerkesszék, tőle tanulta Demosthenes ékes nyelvét a haza bölcsé Deák és a 48-iki napok legnagyobb alakja, Kossuth Lajos.

Majd ismét viszontlátta őt a csekei kuria

Ma leplezik le a Himnusz költőjének szobrát Nagy Károlyban az ország irodalmi és tudós társaságai jelenlétében. Legyen lapunk ez 1. számának első tárcája a Kölcsy emlékeztetőek szentelve.

Szerk.

tornácós házában, visszavonulva a politikai élettől, megéje közigazgatásával bajlódva.

Elégedetlen volt Kölos y önmagával, elégedetlen az egész világgal, mert gyógyithatatlan mély sebet ütött finom lelkiületén az a tudat, hogy félreértik törekvéseit és nem bírja visszaszerezni a magyar közönség rokonszónvét, melyet elvesztett akkor, midőn a kedvenc lantosnak, Csokonai Vitéz Mihály versóinek gyengéit előttük feltárta. Különösen vigasztalhatatlan volt, mióta mesterét és egyetlen igaz barátját Kazinczy Ferencet elvesztette. Elhagyatva mindazoktól, kiket szeretett, élte napjait Kölcsy, csak az ifju nemzedékben helyezve reményét, azok közül óhajtott táborot teremteni magának, kik majd megértik alkotásait úgy, mint ő megértette a nagy reformátort, Kazinczyt.

Századunk első felében, midőn csecsemő korát élte irodalmunk, a sárospataki kollégium volt az első melegágya a magyar irodalom gyenge hajtságainak. E fényes történelmi multu intézet, mely régen kivívta magának önállóságát, úgy állt kicsi fészkeben, mint egy uralkodó, felruházva a kormányzat minden kellékével.

Jeles, nem egyszer az ország határan kívül is ismert, tudós tanárok álltak az intézet élén, nemcsak tanárai az ifjuságnak, hanem barátai is, kiknek társadalmi élote összeolvadt a növendékekével. Tánaszai voltak, nemcsak az iskola falain belül, ők adtak irányt a vezető ifjaknak a társuláshoz: egy önképző körbe vonták össze őket, melynek elnöke a teológiai vagy bölcsészeti szak legjelesebb növendéke volt. Felolvasások, pályadíjak kintzésével serkentették az ifjuságot, felkeltve bennük az érzéket irodalmunk iránt. Így nem is csodálható, ha ezen intézet nem egy nagy költőt nevelt edes hazánknek. Itt kezdte szárnypróbálgatásait Tompa Mihály, sőt Petőfi nagyneve is hozzá fűződik a sárospataki kollégiumhoz.

A kollégium egyetlen a maga nemében. Az emeletes komor épületnek nagy ékező termel vannak, hol az ifjak ellátásban részesülnek. Az épület tágas parkjában ott ékeskodik egykori védasszonyának, Lórántfy Zsuzsánnának szobra. A kert anyas utjai kellőmes üdülő helyül szolgálnak a fiatalságnak.

A tanárok figyelme még az ifjak elhelyezésére is kiterjedt. A békés egyetértés szempontjából akként szállásolták el az ország minden részéről összesereglett növendékeket, hogy minden vidék elkülönítve legyen és ezeket „kamaráknak” nevezték. Így lett az egyik sárospataki diáktartó polgár háza kassai, a másiké pécsi, a harmadiké szegedi „kamarává.” Ezeknek a fiataloknak lett Kölcsy élete alkonyán mentorává, ezek közt hirdette tanait leveleiben. Pedig nagy nehézséggel járt századunk első felében egy nagy testület tagjaival levél útján fentartani az összeköttetést, mikor 17 nap kellett, míg Kölcsynek Csekén megirt levele, a döcögős „dele-sinc” kocsin Sárospatakra ért. Ha megszólalt a Nagy-Károly felől jövő postás trombitája Sárospatak főutcáján, mindig nagy riadalom tá-

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

Céd.

ünk el. Szükséges, hogy a szellemi központ a szó legteljesebb értelmében az egész vidék kereskedésének, iparának, mezőgazdaságának valódi emporiuma is legyen.

Nem különös állapot az, hogy akkor, midőn Sümegen van az egész vidék számára a járásbíró, a jogbíró hivatal, a közjegyző, adóhivatal, régi, kitűnően vezetett s bármely hiteligenyek kielégítésére képes takarékpénztár és népbank; mikor tehát mindenkinek és gyakran kell a várost látogatni: mégis a szomszéd megyébe kell a gazdának vándorolni, mert Sümegen nem képes terményeit értékesíteni? Pedig érdeke, szíve egyaránt szülőföldéhez vonza: hisz aint házából kilép vagy nyugodni tér, a nap első és bucsuzó sugára Sümeg aranyozott képét tünteti eleje, e képpel ébred és ezzel alszik el.

Nem akarok szemrehányást tenni, mert arra nincs jogom; tanácsot sem akarok adni, mert nem szorultak rá; csak bátorságot veszek magamnak arra, hogy a város tisztelt atyái előtt a szellemi föllendülés örömeztében egy eszmét pendítsek meg.

Sümegnek majdnem egész vidéken kitűnő minőségű gabona terem, mely a nagyobb birtokosoktól kivétel nélkül idegen kereskedők által vásároltatik meg; — a kisebb birtokos pedig majdnem kivétel nélkül a járási piacra viszi terményeit, s ott kénytelen azt az ajánlott ártért eladni, mert másképp nem értékesítheti.

Sümegnek kell tehát elsőrendű gabona piaccá emelni. Ez által a vidék itthon, kevesebb költséggel és idővesztéssel értékesíthetné terményeit, viszont a sümegi kereskedők és iparosoknál szerezné be szükségleteit. Pénzintézetek, vendéglősök, a város pénztára jelentékenyen gyarapodnának; a házi urak nádkárokat, béréből tisztességes jövedelmet szerezhetnének, a lakosok száma gyarapodnék és a helyett, hogy épületek romok disztelenen álljanak az utcákat új épületek díszítik a kies fekvésű várost.

Erosz akarattal, keves áldozattal és különkintéssel megvalósítható lenne ez eszme. Kellő mennyiségű és tiszta rakomány, mérsékelt bérek és piaci díjak, kényelmes közlekedés kocsi és gyalog a vasúti állomáshoz és piachoz; a szomszédos piacok szolid kereskedőinek, úgy a tapolca-vidéki és más kereskedőkre — kivételre — berendezett műalmok tulajdonosainak a piac számára való megnyerése — megnyerté a gazda közönséget is s megszűnnék mind a város, mind a vidék hasznára azon sajnálatra méltó természetellenes állapot, melyet fenn említettem.

Dé bár mily irányban intézik, intézzék úgy a város sorsát, hogy szellemi és anyagi helyzete virágzó legyen. Hogy ez eredményhez az új életre ébredett lap hathatósan hozzájáruljon, teljes szívemből kívánom.

Gyömörey Vince.

Olvasóinkhoz.

Minél előbbre halad a magyar társadalom a fejlődés útján, annál inkább szaporodnak azok a közkérdések, melyeket egyesült erővel, kölcsönös jóakarattal és odaadó buzgalommal megoldania kell. A magyar társadalomra pedig életbevágó nevezetes feladatok várnak, melyek szoros összefüggenek nemzetünk életének fönntartásával, erejének fejlesztésével, népének anyagi, szellemi és erkölcsi emelkedésével és boldogulásával is. Annál fontosabbak pedig ezek a feladatok, mivel társadalmunk éppen napjainkban éli a kifejedés folyamatát, melynek végső eredményében minden ízében magyarnak és függetlennek, erkölcsében jónak és egészségesnek kell lennie. Súlyosbítja e feladatok hazánkban ama szerencsétlen helyzete, hogy oly sokféle nyelvű lakosa van; súlyosbítja tovább az egyes társadalmi rétegek között fennálló antagonizmus, mely megbontja a magyarság egységét, összetartozását, vállvetett munkálkodását s helyökbe az egymás iránti ellenszenvet, féltékenységet, sőt gyűlöletet illetti.

A magyar politikai és társadalmi életnek ez a két tünete a velők járó szeparatizmus, törekvésekkel együtt szerelmes bajok csiráját hordja méhében, oly bajokét, melyeknek kifejedése és elhatalmasodása drágahazánkban alapjait ingatja meg. E bajok leküzdése első és legszentebb kötelessége a közélet minden tényezőjének s a társadalom minden egyes tagjának is.

E feladatok megoldásának egyik leg-hatalmasabb munkása a sajtó, az a minden-önérdektől ment, egyedül a közjóért lelkesülő sajtó, melynek zászlóján a nemzeti és társadalmi egység, az anyagi és szellemi kultúra tágas mezején felfakadó egészséges és erőteljes haladás ideálja ragyog.

Minél jobban kiélesednek pedig a faji és osztályérdekek küzdelmei s válnak mind nagyobbra a köztük támadt szakadékok; minél jobban megvesztegetik a lélek leg-szentebb erkölcsit az egyéni érdekek utáni vagy és törekvés; annál melegebben kell ápolnunk a hazafiai érzület, kötelesség és

áldozatkészség nemes lángját; annál nagyobb hűvel kell munkálkodnia a sajtónak az osztályharc útjait sebek gyógyításán; s annál magasabbra kell emelnie azt a zászlót, melyen a minden igaznak, szépnek és jónak ez a gyűjtő neve tündöklök: idealizmus.

E zászló alá sorakozik a Sümeg és Vidéke s ez alatt harcol összes tehetségével, nem csüggedő lelkesedéssel és kitartással.

Ne higgyék, hogy tiszta magyarajku városunknak és vidékünknek e tekintetben nincsenek kötelességei. A Dunántúli Közmívelődési Egyesület közgyűlésén Széll Kálmán elnök szomorúan konstatálta, hogy oly kevesen érdeklődnek az egyesületnek nagyfontosságú nemzeti missziója iránt; a nemzet milliói rideg érzéketlenséget tanúsítanak vele szemben, pedig ha mindenképpen csak egy-egy porszemmel járulna is a köz-mívelődési egyesületek munkájához, oly széles és szilárd alapját rakhatnók le a magyar nyelv és szellem templomának, mely minden vésszel, viharral dacolna.

A társadalmi összetartás szempontjából maga városunk is élénk képét nyújtja annak a széttagoltságnak, melyben a magyar társadalom jelenleg leledzik. Főlegesen ennek bizonyításával vesztegetni az idő és teret, érezzük és tapasztaljuk ezt mindnyájan.

Küzdeni a nemzetfenntartó közmívelődés ügyéért küzdeni a társadalom szabad és független irányú fejlődésén és egybe-forrasztásán: ezek lesznek a mi irányító elveink, midőn azokat az általános eszméket tekintjük, melyeknek szolgálatát a Sümeg és Vidéke maga elé tűzte.

Ez általános feladatokon kívül hasonló erővel és buzgósággal iparkodunk munkálkodni városunk és vidékünk speciális érdekeiért is.

Célunk első sorban odairányul, hogy sorompóba hívja a vezető embereket eleven társadalmi életet teremtsünk. Szomorú, de való, hogy közéletünk nélkülözi azt az élénk érdeklődést, mi nélkül haladást nem képzelhetünk. Községi és társadalmi életünk közönybe süllyedt; s a közügyek megoldásában leg többször éppen azoknak közreműködése hiányzik, kiknek műveltségétől és társadalmi állásától elvárhatjuk, hogy a közkérdések célszerű és tüdős megoldásában vezérszerepet játszanak. Érezzük, a közönynek e megtörése erős munka. Mi iparkodunk megtenni a magunkét; másrésztől biztosan számítunk rá, hogy a közönség köréből ebbeli munkánk teljesítésében oly támogatással találkozunk, melyből erőt me-

radt a kamarák közt, mert minden „kamarának” volt egy-két nagytrúró tagja, ki első versoit elküldte bírónak Kőlescynek, vagy utasítást, tanácsot kért tőle.

Mennyire szívén hordozta Kőlescy, hogy az ifjakban az hodaion iránti érzék fejlődök, arra álljon itt ma távnyul kéziratsgyűjteményemből Ormos Lászlóhoz, a sárospataki kollégium egyik vendékehez intézett levele:

Gsete, Január 24. d. 1837.

Leveled; fiatal barátom, harmadik kéztől jutott hozzám, s így arra jókor válaszolnem lehetetlen vala. A szerető szavait, melyek leveledből felém ünledeznök, hűdegen nem fogadhatám; s annál kevésbé, mert neved (verseid és a nekem igen kedves Szemere Bert átal) előttem nem volt ismeretlen. De szavaid nem csak szeretetet, de mértékfeletti magasztalás is foglálnak magokban; s ezt jegyzésnélkül hagynom nem lehet. Hőzött azt mondja: mi admirari. Oly maxinia, mely hűdegséggel egybeköve, szeretetfenségre is vezet; de ha kebitünk, melegséget megöztive követjük azt, elobhűcsasságot nyertünk átalá.

Az ifjú kor (magamról tudom) oly igen lajlandó tárgy és személy iránt exaltált érzelmekbe olya és mivel ez exaltált érzelmek oly felette gyakran csalatkoznak meg, oly könnyű a csalatkozás elkekeredésében tompító hűdegségbe slyedni. Ősz embertől, ki saját kaserü tapaszt-

alatai tanitottak meg, fogadd az intést: sirunk meg, melegen kell éreznünk minden szerető és jót: de egyes emberekhez, minden szeretet és tisztelet mellett is, józan vizsgálattal kell közelítenünk, mert nincs fájdalommasabb, mint mikor az ömledező ifjú, hideg koblet tállal.

Rozsnyban léletem alatt vártam, hogy az országgyűlést meglátogatód. S kár, hogy azt nem tevéd. Azóta is tudakozódtam: feléled; s úgy mondják: Te mindig még most is otthon vagy. Körülményeidet nem ismerem; de ifjú embernek kívül az atyafiaázon sokat kell forgani. A világ az ismeretek nagy könyve, mely nélkül minden más ismereteink paráhiység; s o könyvet csak sokféle emberek közt forgatunkban, olvasatjuk.

Chajtnám tudni: mit tészesz Patakon? Mi studiumot tűztél ki magadnak? Az iskola bölcöség feletle szük határu; s tül az iskola-falán kell magunknak mind azt megszerezni, mivel embertársainkra hasznosak lehetünk. Mert az iskolá csak alapot vet, mire építeni lehetessen.

S az ifjak Patakon állanak-e még azon társaságban, mely néhány év alatt ott alapult? Kár volna, hogy a társaságok megszűnjön. Az ifjúknak sokat kell olvasni is, irni is; mert csak olvasgatás és írogatás tesz akár polgári akár literátori pályára alkalmasakká. Azért illy olvasó s író társaságok nagy eszközök a jövendő férfi kikészülésére.

Leveleimet a Nagy-károlyi postáról veszem, mit' oly reménytel adok tudtára, hogy válaszdóddal meg fogsz látogatni. Élj szerencsésen; s ne szűnj meg szeretni!

Kőlescy Ferenc m. p.

Nem pusztán kegyeletet toljosit a hálás utókor, inkább csak előgtételt szolgált. Kőlescy nagy nevének midőn pihenő hamvaihoz közel fényes szoborral örökíti meg emlékét, házpótlásul azon hűdegséget, mellyel igazmondó szavait koros kortársai fogadták.

A szoborról léhült a lépel. Fényes ércen először siklik végig a tavaszi nap sugara. Az ünneplő szónoklatok olhangzóttak, a lelkes közönség, a szereplő férfiak ősi magyar szokásszerint lakomára tértek. A bánuló gyermekserög is oszladozni kezd, csak a jó öreg áll egyedül a szobor talpatzatánál, néhozon tud bucsut venni régi barátjától, kinek jószágos arca újra felelevenedik emlékében. Még egy utolsó püantást vet szobrára, aztán lehajol és odatűzi a sirhalmáról hozott bimbózó ágat ahhoz a fényes koszorúhoz, melyet a kegyelet fönt dicső homlokára. Cserébe egy habérlevelet szakít, mellyel majd visszazarándokol Kőlescy sirjához és hírül viszi a nagy halótnak, hogy nemzeti megértette.

ritve, közös igyekezettel sikerül a közöny helyébe eleven közéletet teremteni.

Erre az eleven közéletre, a társadalmi és községi tevékenységre nagy szükség van. Városunk és vidéke szellemi kulturájának fejlesztése tekintetében nevezetes feladatok várnak a községekre és a társadalomra, mert elvész a nép, mely tudomány nélkül való.

Hasonló érdeklődést és tevékenységet kíván gazdasági helyzetünk. Az évek óta tartó gazdasági válság, a lefolyt évek súlyos elemi csapásai, a fillokszeranok rohamos szaporodása nemcsak a gazdáknak mérték elviselhetetlen csapásokat, hanem erzekényen sújtották az iparos és kereskedő osztályt is. E bajoknak gyógyítása elsőrendű szükség. Az orvoslásra első sorban a helyi társadalom és az egyes községek hivatottak; hivatásuk részben a bajok feltárása az illető helyeken, részben pedig oly intézkedések, reformok életbeléptetése, melyek a bajt enyhítik és esetleg meg is szüntethetik. Az erre irányuló eszmék fölvetésére és megbeszélésére legalkalmasabb a sajtó, mert így legkönnyebben és a legtágasabb körökbe hat el a biztató szó.

Lapunk meleg szeretettel karol föl minden eszmét, mely a fejlődés és javulás ügyét szolgálja. Ez eszmék megvitatásában minden egyéni vagy koterriális érdek mellőzése, a személyeskedő hang és módor teljes kizárásával egyedül a közügyek iránti meleg érdeklődés, önzetlen jóakarát és pártatlan igazságosság vezeti tollunkat. Midőn pedig a letező hiányok és bajok javítására hívjuk föl a figyelmet, nem a kákán is csomót kereső gáncsáskodás célunk, hanem egyedül az orvoslás lebeg szemünk előtt.

Ezek voltak vezérelveink a múltban, ezek lesznek a jövőben is. Azért midőn működésünk bírálat alá kerül, a bírálat soha se keressen mellék tekintetet, hanem legyen meggyőző, bennünket egyedül és kizárólag a közérdek szolgálata vezet.

Jonak láttuk ezeket elmondani, most midőn a Sümeg-Szent Grót — bár más címmel — némi pihenés után újból folytatja pályáját. Létjogának nemcsak a fennebb elmondottak, hanem az is fenyés bizonyosága, hogy társadalmunk számottevő vezető emberei indítottak mozgalmat, hogy megteremtse azt az organumot, mely érdekeinket minden téren képviselje. A közönség megelégedésel vette ezt tudomásul s erős a reményünk, hogy nemcsak anyagi, hanem szellemi és erkölcsi támogatásával is mellénk áll, hogy lapunk minél sikeresebben munkálkodhassék Sümegnek és vidékének hasznára.

E munkánkban városunk és vidékünk több kiváló férta ígerte meg közreműködését. Sikerült több jeles szakíró is megnyernünk, kik lapunkat praktikus értékű gazdasági cikkekkkel látják el. Így abban a helyzetben vagyunk, hogy tartalmas, élénk és változatos lapot nyújthatunk előfizetőinknek.

Bizalommal és reménységgel nyújtjuk át lapunk első számát a közönségnek, kerve fogadják hasonló bizalommal és azzal a meleg szeretettel és jóakarattal, mint a minő a közönség és a közügyek iránt a mi keblünkben ég.

Éles Károly
felelős szerkesztő.

H I R E K.

— **Reáliskolánk államosítása** Városunk és vidékünk kulturájának ez elsőrendű ügye, melyeknek érdekében már negyed század óta kényeztetett városunk, végre megvalósul. Mint tudjuk, vármegyénk nagyevű szülötte, Wlassics Gyula dr. vallás és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett Sümeg közönségéhez, hogy az alapítványok kamatainak betudásával évi 4000 frt hozzájárulás és a megfelelő épület átengedése mellett az iskolát állami kezelésbe veszi.

Városunk képviselőtestülete egyik közgyűlésében, melyben a város atyák eddig soha nem tapasztalt számban jelentek meg, tárgyalta véglegesen az államosítás ügyét. A miniszteri leirat és az iskolabizottság ajánló átiatának felolvasása után Eitner Sándor iskolabizottsági elnök részletesen ismertette a múltban történt lépéseket, majd rámutatott azokra a szellemi és erkölcsi előnyökre, végre pedig anyagi szempontból tüntette ki, hogy az államosítás a kívánt feltételekkel városunk és iskolánk érdekében való. Jenvay Géza dr. arra hívta föl a figyelmet, hogy az államosítás elejtése esetleg az iskola megszüntetését vonhatná maga után, mikor is az 1868. törvény szerint egy 6 oszt. polgári iskola létesítése nehezodik a városra, mely elviselhetetlen terhet róna ránk. Eitner Zsigmond különösen a város szegény lakossága érdekében állónak tartja az államosítást s ezzel az iskola végleges biztosítását, mert így a szegényebb, de jó tehetségű és szorgalmas tanulók is alkalmat kapnak, hogy itthon tanulva, oly polgárokká nevelkedhessenek, kik istensáta tehetségüket magasabb állásban érvényesíthetik a haza, a társadalom és önmaguk javára. Többek hozzászólása után Kondor József bíró szavazásra bocsátotta a kérdést. A jelenvolt 43 képviselő közül Szakmáry József nem élt szavazati jogával, a többiek egyhangulag az államosítás mellett szavaztak. E szavazással a képviselőtestület megmutatta, hogy fel tud emelkedni állásának magaslátára, midőn a város és vidékily nagyfontosságú ügyének előbbre viteléről van szó. A szavazás után az ügynek végleges megoldásával az iskolabizottságot bízták meg. Ez március havi ülésében tárgyalta a meghívást s elhatározta, hogy a város határozatát küldöttség útján adja át a miniszternek s egyben a feltételek szerződésbe foglalására megkéri a minisztert, hogy képviselőjével a tárgyalást mielőbb indíttassa meg. E küldöttség legközelebb már tisztelegni fog a miniszter előtt. Eljárásáról, valamint az ügy további fejlődéséről olvasóinkat értesíteni fogjuk.

— **Eljegyzés.** Zabó Ferenc bazsai körjegyző eljegyezte Noszlop Dániel nyírlaki gazdaságtiszt kedves leányát, Gizellát.

— **Három tűz egy napon.** Rialalmas napja volt Szt.-Grótnak Gyümölcsös tő ünepre. Dél előtt a templomból riasztotta ki kétszer az ünnepet ült népet a tűzillama, délután pedig egy temetési menetet zavart szét. Már márc 23-án leégett Tavasz István pajtája a benne levő takarmánykészlettel és gazdasági eszközökkel. Ugyanakkor mellette elégett két kazal szalma is. 25-én reggel 9¹/₂ órakor ugyanott ismét kigyuladt egy kazal szalma, azonban idejekorán észrejeven, hamarosan elnyomták. 11 órakor újra kongtak a harangok. A számtartóság épületének kéményéből kigomolygó sötét füst és szikrák ijeszték újabb veszélyrel a templomból rémülten kislépt népet. E kéménytűzzel is hamar végeztek. Délután 3 órakor nagy közönség részvéte mellett kísérték örök nyugalomra egy közszertetben állt fiatal iparost. Alig ért a gyászmenet a vasúti utcán a kisdud ovóda elé, a harangok harmonikus zúgása ismét ijesztő kongásra változott. A gyászkiórosét ijedten tekintett szét s mintegy 150 lépésnyire a menet háta mögött Simán János házából sürt füst, majd magasra lobogó lángok törnek elő. A halottat szíve bevitték az ovó udvarára s rohant mindenki a tűzhöz, melyet, dacára az elég erősen fújt keleti szélnek sikerült lokalizálni. A csakhamar segélyül érkező polgárvárosi, udvarnok, aranyadi, szt. péteri fecskendőeknek már csak az öntözésnél akadt dolguk. Ez alkalommal méltán nagy visszatekintést szült a közönségben ama körülmény, hogy az urodalom a város szélén elfolyó Zalaág zsilipjét már hosszabb idő óta zárva tartja s így esetleges nagyobb tűz alkalmával a kutak hamar kiürülvén, nem kaphat elég vizet a tűzoltóság.

— **Halálozás** Janisch Alajos sümegi adótisztet súlyos csapás érte. Ádes atyja Janisch Aladár pénzügyőri biztos élete 54-ik évében, hosszas szenvedés után Csenger-Bagoson elhunyt. Halálát nagy számt családja gyászolja. Nyugodjék békével!

— **Sorozát.** A sümegi járásra nevezte a sorozást március hó 26., 27. és 28-ik napjain ejtették meg. A bizottság polgári elnöke Gyömörcey János, polgári orvos Lukonich Gábor dr. volt. Katonaköteles 618 volt, kikből ajánlással besoroztak 161-et, póttartalékba helyeztek 38-at. Fegyverképtelen 89, alkalmatlan 6, tévesen fölveit 7 volt. kórházba küldtek 3-at, visszahelyeztek 257-et. A sorozástól távol maradt 57, ismeretlen 13.

— **Halálos lövőgás** Rác Mihály z.-szt.-lászói lakos követ szállított kocsián Z.-Szt.-Grótra márc. 29-én. Mikor a szt.-grót-polgárvárosi vasúti őrházhoz ért, valamit a szerszámon igazítandó, a lovak közé hajolt s egyik lova ugy fültövére rugta, hogy haldokolva szállították lakására, hol másnap meg is halt.

— **Új állami iskolák megyénkben.** Wlassics Gyula dr. vallás-és közoktatásügyi miniszter az

ország azon kicsi községeiben, melyek saját erőjükből képtelnek iskolát fenntartani, állami iskolát szervez. Zalavármegyében 13 község van 750 iskolakötelessel, melyekben állami iskolát szervez nek s ha a község az épületet sem tudná megadni, úgy ezt is állami költségből fedezik.

— **Kettős gyász.** A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet az elmúlt Létén két halottat gyászolt egy napon. Március hó 28-án foküdt ravatalon Forstl János intézeti tanár és az napon hunyta le örök álomra szeméit Svastich Lajos II. éves gazdasági tanintézeti hallgató. Az egyik fiatal, Keszthelyen általánosan tisztelt tanár, a másik egy törekvő, társai és ismerősei részéről szeretettel ürvendő 19 éves tanítvány. Forstl János tanár temetése március hó 28-án ment végbe a keszthelyi közönség részvétele mellett. A sirnál Szenté Dezső III. éves hallgató mondott az intézeti hallgatóság, a tanári kar és az elhunytak barátai nevében bucsu beszédet, mely után a gazdaszok zenekara játszotta el a könyvezésig megható, de bizonyára nem a legkedvesebb szomorú nótát: „Szomoruffüz hervadt lombja rá hajlott a sirhalomra.” — Svastich Lajos II. éves gazdasz holttemét március hó 29-én éjjel Palaton-Edericsre szállították s másnap helyezték örök nyugalomra ádes atyja mellé. Keszthelyről az intézet II. éves hallgatói és tanárai közül ketten jelentek meg a temetésen. A családi házból az elhunytat tanuló társai vitték ki az örök nyugalom helyére, s ott Uhl Lajos II. éves hallgató mondott tanuló társai nevében az örökké eltávozotthoz megható bucsubeszédet.

— **Szenkényezés.** Előbbi lapunkban többször figyelmeztettük a szőlőgazdákat, hogy a terjedő fillokszéra ellen szenkényezéssel védjék meg szőlőiket. Hladhy János szőlőtulajdonos az első, ki a szenkényezést megkezdte. Közöljük e lírt, remélvén, hogy a többi gazdák csakhamar követik a jó példát, míg nem késő.

— **Szerencsétlenség köfajtés közben.** Elhamarkodott dolgának az árát keseresen fizette meg Sági János köfajtó, ki a z.-szt.-lászói kőbányában dolgozott. Márc. 29-én elhelyezvén a gyutacsot a kösziklába furtlyukba s megguyjtván a kanócot, várta a robbanást. De mivel az kellő időre nem következett be, odament, hogy megnézzze: mért nem sikerült a robbantás. Alig hogy a történyhez ért, az felrebbant s Ságinak egyik kezefejét s arcát csufil összeszagatta.

— **Kinevezés.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Molnár Béla sümegi segédtanítót a balatonfüredi Erzsébet-szeretetházhoz családitanítóvá nevezte ki.

— **A rum — törjel vasut** engedményesoi, Tuszkan Valdemár és Köves Jenő dr. kérvényt intéztek Vas megye közönségéhez, melyben a vonat építés támogatását kérik. E vonal Rum, Kám Csipkerok, Cschi-Mindszent, Széplak, Mikosd, Végged és Túrje községeket érintené.

— **A sümegi börgyár** tulajdonosa, Eitner Zsigmond maga mellé vette társul ácsesét, Eitner Jenőt, aki a külföld legnevezetesebb gyáraiban huzamos időn át szerozte praktikus ismereteit. A gyárat, mely a külföldön is jó hírnevet vivott ki magának, most még megnagyobbítják a tulajdonosok.

— **Szülőterületek megvizsgálása.** Az Agrár és járadékbank a föle kölesint kérvényezték szülőterületeit, az üzemtervek megállapíthatása végett állami szakközegok által vizsgáltatja meg. E vizsgálatot a csáfordi határbeli Kervényezők szülőterületeire nézve márc 26-án Vontan Jenő tapolcai szőlészeti tanár teljesítette s még aznap ugyanily célból Egerszegre utazott.

— **Gyömörői plébanossá ifj. Szabó Lajos** halimbai káplán neveztetett ki.

— **Gyermek veszedelme.** Túrjén, mint lapunkat értesítik, a ragadós agyhártyalob uralkodik a gyermekek között. A betegség alig 6—8 óra alatt véget vet áldozatának.

— **A sümegi önk. tűzoltó-egyesület** rendez évi közgyűlést — az előző évekhez képest a tagok megcsappant érdeklődésével — március hó 28-án tartotta. Barkóci Károly elnök megnyitója és a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Bánfi Alajos pénztáros jelentette, hogy a múlt év bevétele 455 ft 67 kr., kiadása 274 ft 58 kr. volt, így áthozat a folyó évre 181 ft 9 kr. Az egyesület adóssága 1020 ft. A számvizsgálók jelentése szerint a számadások rendben lévén, a pénztáros a felmentést megkapta. Ugyancsak a pénztáros jelentette, hogy a Népbank 7 frtot adományozott az egyesületnek, ezt a közgyűlés közszéttel fogadta. A folyó év költségvetését a választmány előterjesztésére 420 ft 9 kr. bevételrel és 367 ft 43 kr. kiadással állapította meg a közgyűlés. Erre Éles Károly titkár olvasta föl az 1896. évről szóló jelentését. A millenniumi ünnepélynek szentelt kegyeletes szavak után fölemlítette, hogy a múlt éyben két kisebb tüzcsot fordult elő a városban. Örséget a tüzoltók május 18-ától szeptember 23-ig tartottak, de esős napokon az örség szűntelt. Az egyesület szertárát egy kisebb tüzi fecskendővel

gyarapította a város. Az egyesületnek 1896-ban 12 alapító, 112 pártoló és 70 működő tagja volt. Meleg részvétellel emlékezett meg a jelentős Jung Gyulának, a tevékeny osztályparancsnoknak haláláról. A jelentős a tagokhoz intézett néhány buzdító szóval véget ért. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s elhatározta, hogy a jegyzőkönyvbe iktassák. A gyűlés jegyzőkönyvének hiteltesítésére Sümegi Tivadart és Csutorás Józsefet kérte föl az elnök, míg a számvizsgáló bizottság tagjaivá Pozsonyi Józsefet, Bódis Mátyást és Faludi Antalt választotta meg a közgyűlés. Jung Gyula szívattus osztályparancsnok elhunytáért állás betöltését vonta maga után. Szivattus parancsnok Fejes Lajos, emek helyébe vizszerző parancsnok Holba József lett, az így megüresedett II-ed szertári állást pedig Simon Lajossal töltötték be. Az év közben megüresedett választmányi helyeket Darnay Kálmán, Penc Mihály, Juk Mátyás és Bőrce Jánossal egészítette ki a közgyűlés. Végül Barkóci Károly elnök megköszönte a megjelentek érdeklődését s a gyűlést bezárta.

A reáliskola segítő egyesülete alakuló közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta meg. Kellemen Károly dr. reáliskolai igazgató az ülést megnyitván tudatta, hogy a miniszter az alapszabályokat megerősítette s örömmel konstatálta, hogy ez embebaráti intézmény a sümegi társadalom részéről meleg felkarolásban részesült, mert már is 9 alapító, és 67 pártoló tag jelentkezett, a sümegi takarékpénztár 100 frttal lépett az alapítók sorába, mely évi 20 frtos részletekben fizet be. Ezután a tisztikar és választmány megalakulására látta föl a gyűlést. A választás közfelkiáltással egyhangulag történt. Elnök Kellemen Károly dr., alelnök Takács Gyula, titkár Négrádi Jenő, pénztáros Hölcsky Sándor, választmányi tagok: Bárdi György dr., Bánfi Alajos, Eitner Sándor, Takács Zsigmond, Talabér Károly, Vizinger Károly, az iskolabizottság részéről Lukonich Gábor dr., Mojzer József és Kondor József.

Megvadt ló. Egresi J. molnár március 31-én szentgyörgyi szőlőjére akart leutazni. Mídon városunkban a Wirt-féle vendéglő elé ért, lova valamitől megvadt s örülten kezdett vágatni a városba. A molnár az utközben kocsijára felült két gyömörű leánnyal együtt húzta a gyepelő szarát, de a lovat visszatartani nem tudták. Az örült vágatásban a tartó lánc elszakadt. A ló a nagyvendéglő elé érve, a Deák Ferenc (posta) utcába kanyarodott be, ijedten rebentve szét a piaci publikumot. Vágatás közben a ló egészen a gyalogjáró szélére ért s az ezen haladó Holler Róza iskolás leányt úgy rugta oldalba, hogy ájulni esett a falnak. Szerencsére egy áldozatul esett akárcfa utjába akadt és feltartóztatta az állatot. A leány körül nagy csődület támadt, vízzel, ceccel eszméletre hozták s hazaszállították. Már túl van a veszélyen. Ez ügyben a hatóság a vizsgálatot megindította.

Horvát Gábor könyvnyomdája- és papírkereskedése a város ház épületéből, a volt Bódis Mátyás féle üzletébe (Kauffman-ház) helyeztetett át.

Az Első Magyar Általános Biztosítótársaság f. é. március 27-én tartotta a közgyűlését, Csekonicz Endre gróf v. b. t. t. elnöklése mellett. — Az előtett igazgatósági jelentés szerint, az elmúlt év, noha a jegybiztosítási osztályban tetemes veszteség volt, kifizető eredményel zárul s a múlt évhez hasonló osztalék kifizetését teszi lehetővé. Az intézeti üzem folytonos és örvendős haidasáról és egészséges fejlődéséről a tavalyi tüz- és szállítvány-osztály díjbevétele, a mely az 1895 évi 5,703,520 forint 34 krajcáról fölemelkedett 5,823,141 forintra 78 krajcárra, vagyis 120,421 ft 44 kenyi díj-szaporodást mutat. A tartalékok nagy mértékben emelkedtek. A tiszta nyereség 1,003,753 ft 44 kra. rug. Javasolja az igazgatóság, hogy ebből a különböz levadások után, minden egyes részvényre 230 ft fizetessék ki. Jókony és közhasznú célokra az ideu az intézet 7225 forintot oszt ki. Robicek József dr. részvényes a mérlegnek némely előtte nem világos tételére nézve fölvilágosítást kért s a társaság igazgatósága iránt érzett teljes bizalmának hangsúlyozása mellett bírálat alá vette a szerinte nem eléggé élénk üzletszerzési politikát. Országgyűlési vezérigazgatónak fölvilágosításait s az üzletszerzés nagy sikerét számszerűen kimutató érvelését a közgyűlés élénk helyesléssel vette tudomásul s Robicek dr. újabb rövid fölvilágosításban ismét kifejtette bizalmát az igazgatóság iránt s tiltakozott a fölvetés ellen, mintha véleményének nyilvánítása támadás akart volna lenni. A közgyűlés ezután egyhangulag tudomásul vette az igazgatóság jelentését, elfogadta az előterjesztett javaslatokat és a fölmentést minden irányban megadta. Az elnök indítványára Sütányi Izidornak, a ki az agg korára való tekintettel visszalép a felügyelő bizottsági tagságától, jegyzőkönyvi közönyt és elismerést mondának a hosszú éveken át taussított buzgalomért, a mellyel a társaság ügyeit előbbre vitt segíttte. Végül megválasztották választmányi tagokul: Báfi György grófot, Karatsonyi Jenő grófot és Sehossberger Nándor bárót s felügyelő bizottsági tagul Hajos Józsefet.

Gazdaság.

Használhatunk-e takarmányrépa alá trágyát és minőt?

E kérdésekre helyes választ csak akkor adhatunk, ha ismerjük egyrészt a takarmányrépa használati értékét megállapító tényezőket, másrészt azon igényeket, melyeket az a talaj iránt támaszt.

A takarmány répa használati értéke annál nagyobb, minél bőtermőbb, minél nagyobbak az egyes példányok s minél több azokban a protein.

Miután pedig trágyázással e következményeknek eleget tenni képesek vagyunk, amennyiben nemcsak bővebb terméseket idézhetünk elő, hanem különösen a répa protein tartalmát fokozhatjuk, szükségtelen részletesen fejtegetni ezt a kérdést, hogy használhatunk-e takarmányrépa alá trágyát vagy nem; szükségtelen annyival is inkább, mert e gyakorlatból merített tapasztalat elég igazolást szolgál arra nézve, hogy trágyázott répa vetéseink mindig jobban sikerülnek, mint azok, melyek közvetlen trágyázásban nem részesültek, s hogy kultur-növényeink közül talán egy se hálálja meg annyira e trágyázást, mint éppen a takarmányrépa, mely igen nagy tápanyag mennyiséget képes értékesíteni.

Sokkal fontosabb tehát a másik kérdés, nevezetesen az, hogy a különböző tápláló szerek mely nemét vagyik alkalmazásba?

Ha figyelembe vesszük mi a répának a talaj iránti igényeit, úgy e tekintetben is csakhamar tisztában lehetünk.

A répának — mint ismeretes — hosszú, a föld mélyebb rétegeibe terjedő gyökérzete van. Következés tehát, hogy csakis oly talajon termelhető sikerrel, a melybe gyökereit könnyen becsájthatja, a melynek porhanyósága van, s a mely táplálónyagban bővelkedik.

A porhanyóságot főképp a humusztartalom idézi elő, önként érthető tehát, hogy mindazon tényező, mely a humusz szaporítására kedvezően hat, előmozdítja egyúttal a talaj porhanyóságát is. Szaporíthatván pedig a humuszt különösen istálló trágyával, oly talajokat, melyek nem bírnak a porhanyóság kellő fokával, istállótrágyával bővebben fogunk ellátni. Ez istálló trágyázás keresztülvétel azonban nem csak annak a talajra gyakorló kedvező hatása teszi szükségessé, hanem magának a répának tápláló anyaga iránti igénye is, a mennyiben abból nitrogén szükségletét fedezhetvén, képes lesz fehérje tartalmát szaporítani.

Az istálló trágyák különböző nemei közül különösen a hevesebb természetű ló és juh trágya érdemel kiváló figyelmet, mert ez hatását gyorsabban tudván érvényesíteni, a takarmány répa fehérjében dus és kitűnő termést fog szolgáltatni.

De nemcsak az istállótrágya, hanem az emberi ürülék s a lig trágya is eredményezhet hasonló hatást, mely ekből ezek takarmány répa termelésénél szintén figyelmet érdemlő trágyaszerek.

A mesterséges trágyák közül a kálitrágyák — dacára annak, hogy a takarmány répa sok kálit tartalmaz — nagy jelentőséggel nem bírnak, s így a káli visszapótlásáról gondoskodni szükségtelen, mert egyrészt talajunk a legtrikább esetben szorvet káliban hiányt, másrészt pedig azt nehezen oldódó vegyekből is képesek felvenni s az egész hig káli oldatot is hasznukra tudják fordítani.

Egészen másképp viselkednek azonban a nitrogén és foszfortrágyák iránt. Mindkettőt nagyon meghálálják, mert fejlődésükhöz rendszerint nagyobb mennyiségben igénylik, mint a mily mértékben visszapótlásuk egyedül istálló-trágyával használnal történhetnék.

A nitrogén trágyák közül különösen sikerrel használható a chilisáletrom, a melyet fejtrágya gyanánt használunk és pedig leghelyesebben úgy, hogy belőle kat. holdanként 50-75 kgot szórunk el oly talajra, mely a vetést megelőzőleg 150-200 kg. szuperfoszfát trágyában részesült.

Egy általam végrehajtott ilyenmű trágyázási kísérlet 72 métermázsza többletet eredményezett.

A foszfortrágyának használata takarmányrépa alá szintén indokolt, s e tekintetben különösen a szuperfoszfát, s mészszegény talajon a Thomas-salak érdemel figyelmet.

A finomra őrölt szuperfoszfátot tavasszal hintjük el, kat. holdanként 200-250 kg. mennyiségben, s ezt alác:tipáljuk. Hatása itt sokkal szembetűnőbb, mint a tavaszi kalászoknál.

A Thomas-salakból 4-5 métermázsát számíthatunk kat. holdanként s ezt ősszel kebelezük a talajba.

A méz, mint a répának egyik igen fontos anyaga, szintén pótolható mesterséges uton annyival is inkább, mert az a talajban kálit tesz szabaddá s a növények által felvehetővé. A mézből kat. holdanként 6-8 métermázsát vehetünk s ezt ősszel elhintve sekély szántással a talajba juttatjuk.

Sokan helyesebbnek tartják ugyan a meszet nem közvetlenül a takarmányrépa alá adni, hanem az előveteményre. Cukorrépánál mindenesetre ez utóbbi eljárás fogantatosítandó, ellenben takarmányrépánál minden nagyobb baj nélkül elhíthetjük ősszel a nélkül, hogy a minőségnek ártanának. Igen nagy mennyiséget azonban ne

adjunk belőle, mert esetleg a későbbi termésekre hathat károsan, a mennyiben a talaj a méz hatására nagyon tevékeny lesz s hamar kimerülhet.

Gerlóczy Géza
gazd. int. tanár.

Felelős szerkesztő:

ELES KÁROLY.

A kiadók nevében:

Lukonich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

sz. 1897

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zollner Ferenc végrehajtónak Kocsis Károly, neje Osbát Anna, Koller Ignác, neje Ács Rozália végrehajtást szenvedett ellen 400 frt tőke követeles és járulukai iránti végrehajtási ügyben az árverést a sümegi kir. járásbírósa területén levő a batyki 68 számú tjkvben A I 1 sor 81 hrsz 576 ház sz. alatt Koller Ignác és neje Ács Rozália tulajdonul felvett ingatlanra 180 frt. — a 269 sz tjkvben A I 2, 3. 83. sor 164 hrsz alatt ugyanazok tulajdonul felvett ingatlanra 60 frt. a 311 számú tjkvben A I. 1 sor 80 hrsz 577 hrsz alatt Kocsis Károly és neje Osbát Anna tulajdonul felvett ingatlanra 100 frt. a 312 számú tjkvben A I 1 2 sor 82, 165 ház szám alatt ugyan azok tulajdonul felvett ingatlanra 60 ft. ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897 évi **Junius hó 18-ik napján** délelőtti 10. órakor **Batyk** község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagy is 18 frt 6 ft 16 frt és 1 frtot készpénzben vagy az 1881. 60 t. c. 4. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. alatt kelt 3. sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint ulkvi hatóság Sümegen 1897 évi márc. hó 8-ik napján.

Szerdahely kir. aljbíró.

1340 sz. 1897

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jenvay Géza ügyvéd által képviselt özv Berki Józsefné Kincésári Terezia végrehajtónak iju Berki József végrehajtást szenvedett ellen 7 frt tőke követeles és járulukai iránti végrehajtási ügyben az árverést a sümegi kir. járásbírósa területén levő a csáfordi 127 szám tjkvben A 1 sor 417 hrsz alatt ifju Berki József tulajdonul felvett ingatlanra 1230 frt; a 125 sz tjkvben A 1 sor 415 hrsz a felvett ingatlanokból Berki Józsefet illető 1/2 részre 566 frt ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897 évi **Április hó 26 ik napján** délelőtti 10. órakor **Csáford** község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 123 frtot, 56 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt 3. sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság Sümegen 1897. márcz. hó 5-ik napján.

Szerdahely kir. aljbíró.

Horvát Gábor könyvnyomdája Sümegen.

Nikolsburger Jakob

templom-, szoba-, cimfestő, mázoló, flader-
és aranyozó

S ü m e g e n.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy több éveken át annak a tanúságát bizonyítottam, hogy

templom-, szoba-, cimfestészet- és mázolás

igényeinek megfelelek, sőt még több bizonyítvánnyal rendelkezem.

Ennek folytán kérem a t. közönséget e szakmába vágó munkák megbízására, A legjobb kivittel, izléses és tartós munkát biztosítok.

A t. közönség szíves pártfogását kéri
tisztelettel

Nikolsburger Jakob.

sz. 1897.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. bíróság mint t. kövi hatóság közzhírre teszi, hogy Kekk Erzsé Domokos Mihályné végrehajtatónak Molnár József végrehajtatást szenvedett ellen 23 frt. 80 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtatás ügyében az árverést a sümegei kir. bíróság területén levő hosztóti 78. sz. tjkvben A. I. sor 12 hrsz. 13 ház p. alatt 1/2 részben Molnár Erzsébet Meixner Mihályné 1/2 részben Molnár József tulajdonánál felvett ingatlanra 422 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi május hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Hosztót közseg házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 42 frt. 20 kr. készpénzben vagy az 1881. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3332 sz. alatt kelet 3 sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság Sümege 1897. február hó 20-ik napján.

Szerdahelyi kir. aljbíró.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

divat bazár

üzletemet április hó 1-től kezdve Tóth József (órás) házában helyeztem át

A közeledő időnyre nagy választékot tartok rőfös és divatcikkekben. Olcsó árak, szolid kiszolgálás biztosított.

A n. é. közönség pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Neuman R.

divat bazár tulajdonos.

Gold Feréz ezelőtt Neufeld C.

szücsáru-, kalap-, sapka- és cipő-raktára

Sümege, a Városház épületi sarkon.

Ajánlja ujonnan felszerelt raktárát mindennemű uri, női- és gyermek cipőkből a legjobb és legtartósabb bőrből; ugyszinte sárga illetőleg színezett bőrből.

Uri- és gyermek nemez és szalmakalapok, valamint mindenféle nyári sapkákban, díszített és díszítetlen női- és leánykalapokban.

Uri- és női napernyők és esernyők, gallérok, kézelők, nyakkendők, ing és kézelő gombok, valfűzők, planzsetták, mider zsinorok, hölgypor, fogkefék, fésűk, szappanok, legyezők, kesztyűk, kötények, alsóruhák, zsebkendők, himzéseik, fehér és színes pamutok, uri, női- és gyermek harisnyák, utazó bőröndök, plédszijak, ugyszintén mindenféle gyermekjátékok

a legjutángosabb árak mellett.

Elfogadok nyáron át megőrzés végett uti bundákat és bárminemű téli ruhákat igen olcsó árban.

Ki iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Ernye be jó!

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvész az idegizgató bakkávének általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kiknek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- és gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legégszesegebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, ugy bakkávével keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár bakkávéval vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a bakkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghiresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesül magában a bakkávé kellemesen ingerlő ízét és a malátakávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vizsgálni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan osomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

